

PERŽVALGA.

Kauno gubernijoje aštrioji sargyba arba kariškas padėjimas įvesta nuo 28 d. rugpjūčio, o Suvalkų gubernijoje — jau nuo seniau.

— Liudvinave, Kalvarijos pavieto, — kaip praneša „Žvaigždė“ — naktį kas žin kas išdaužė klebonijos langus, esą dėlto, „kad klebonas bažnyčioje skaitęs praloto Antanavyčius atsiųstąjį aplinkraštį prieš kurstytojus“.

— Garliavos džiakonas Budzeika, Pilviškių klebonas Oliakas ir Jasnavaos kamendorius Draugelis — anot „Žvaigždės“ — „jie visi gavo nuo „cičelistų“ anonimiškus laiškus, grasinančius jiems nužudymu, sušaudymu“.

— Iš priežasties nušovimo Budkeje (Suvalkų gub.) vyresniojo Veiverių žemsargio tapo areštuoti Bacevyčius ir Bartuškutis, o Griniuks pabėgęs į užsienį. („Žvaigždė“ tai pranešdama iš Budkės rašo: „mūsų parapijų“... Tuotarpu Budka neturi parapijos. Įstatu, kad patį kunigai nesužino parapijų ir daro tokią didelę klaidą savo laikraštyje)..

— „V. Žinios“ (N199), nusiziūrėjusios į lenkų „Krajų“, pajudina labai svarbų klausimą, butent apie „bažnyčios priežiūrą“, kuri susideda iš pačių parapijų, bet tikrai „ant popieros“, o ištikrųjų viską valdo pats vienas klebonas. „Bažnyčios priežiūros“ tiesa gyvuoja (merdi!) Lenkų karalystėje, todėl „V. Ž.“ ir kalba tik apie Lietuvos dalį, prigulinčią prie Lenkų karalystės — Suvalkų guberniją. Bet tas sauvalingas klebonų valdymas viešpatauja ir visoj Lietuvoj, o ir laisvojo Amerikoj. Todėl visiems lietuviams svarbu, kad, griaujant caro sauvalę; butų griauamos visokios sauvalės ir neteisybės, kad ateityje žmonės patį valdytų visur ir visame. — Laikas ta

plačiau aiškinti.

— Vilniuje tėra tik 6 ypatos, kurios pagal savo kambarių brangumą, turi tiesą dalyvauti rinkimuose sąnarių į ciosorystės tarybą arba Dumą. Iš viso Lietuvos miestuose ir gubernijose yra 1327 rinkikai.

— Liepos mėnesyje per Liepojos portą, anot „Prib. Krai“ — išemigravo į užsienį apie 2,280 ypatų, Rusijos pavaldinių, daugiausiai iš Kurliandijos bajorijos, kuri bėgo nuo agrariškų sumišimų.

— Škotijoj buvo kilęs klausimas: „išrinkti Didz. Britanijoj komitetą suėmimui aukų revoliucijos reikalams“, bet dabar jisai — anot „Laiko“ — ir pasiliks klausimu.

— Valparaiso universitete lietuvių mokinių yra 13. 1 medicinos kurse, 2 abelno mokslo šakoj — scientific or science, 1 inžinierijoj. Kiti prisirengiamosiose kliasose.

— „Kova“ praneša, jog tapo atspaudinti L.S.P.A. mokesčių lapeliai, kuriuos finansų sekretorius išsiuntinėšęs visoms kuopoms. — Ten-pat praneša, kad Philadelphiaj, užmanius socialistų kuopai, susitvėrė iš visų vietinių draugijų vietinis revoliucijinis komitetas, į kurį įėjusios ypatos visokių nuomonių ir pažiūrų. Rinkimui aukų rev. reikalams, komitetas atspauzdino tam tikrus lapelius.

— Nuo 21 geg. sulyg 31 rugpjūčio į centralinį izdą L. S. P. A. įeigos buvo \$233,25, išeigos — \$185,45. „Kovos“ redakcijoje liko \$66,51. Iš viso liko grynais \$114,31. (Žr. „Kova“ N18). L.S.P.A. turtais knygos išneša į \$34,70 (žr. „Kova“ N14).

— Į revoliucijos fondą per rugpjūčio mėnesį įėjo aukų \$664,14. Iš viso buvo \$1139,58. Išleista \$710,33. Izde liko \$429,25. (Žr. atskaitą „Lietuvoje“ N37).

Isz Lietuvos.

Iš Suvalkų gubernijos.

Šunskuos, Senapilės pav., 13 d. rugpjūčio tapo sudaužyta valdzios degtinės pardavykla (monopolius). Vienok „maistinėinkai“ nė truputį nepažeidė namo, kuris priguli ukininkui Kasakaičiui. Šu „gurgole“ gi pasielgė teip lygiai, kaip Pilviškiuose.

15 d. rugpjūčio *Alksnėnuose* (Vilkavišio pav.) atsibuvo iškilminga demonstracija. Draugai iškėlė raudoną vėliavą su šuko: „Šalin policija!“ ir tris kartus iššovė. Oratorius tęsė prakalbą kokias 2 valandas. Vėliaus dainuodami revoliucijines dainas, mėtė atsišaukimus ir po viskam išsiskirstė. Policija, kuri ten buvo, visai nesirodė.

20 d. rugpjūčio ant *Pilviškių* stoties, tapo suimtas *Andrius Baltrušaitis*, Buktiškių kaimo (Griškabudžio valsčiaus Naum. p.), pas kurį rado revolverį Brauningo sistemos, aštuoniais sykliais mušamą. Andrių nugabeno į Vilkaviškio kalėjimą, kuriame ir dabar tebesėdi. Priežastis areštavo jimo — nežinoma.

Pilviškių krautuvninką *J. Kačergiu* neva už „revoliucijinę“ agitaciją, valdzia nubaudė administratyviškų būdu ant 3 metų į *Olonecko guberniją*, kur ir išgabeno iš Kalvarijos kalėjimo 23 rugpjūčio. Vyresniejie žemsargiai Pilviškių ir Griškabudžio atsisakė nuo tarnystos. Sako, verčiaus kiaules ganyt, negu šiais metais urėdininkauti. Abelnai šiais metais Lietuvoj įvyko daug permainų, kurias visas netalpinčiau į kelis lapus popieros. *Paviškių Juozas*.

Apie areštavojimą *And. Baltrušaičio*, kīts korespondentas tarp kito-ko rašo: „Nežinia, dėlko žandaras jį kliudė. Klausė pasparto, tyg tyčia neturėj, tada jį iškrėtė, rado re-

volverį „bronniką“. Žmonės kaltą, kad koks ten iš Pilviškių rudas žydukas parodęs, kad žandaras jį imtų. Nėkurios šnipus iš Pilviškių vežė parodyti jiems, kokį suėmė. Nežinia, ką šnipai ant jo turėdė“.

Griškabudis, Naumio čio pav., Suvalkų gub. Rugpjūčio 6 d., per atsimainymo atlaidą, Griškabudyje padarė demonstraciją. Ant prekyvietės pasirodė burelis vyrų su raudona vėliava, ant kurios didelėms auksinėms raidėms buvo parašyta: „Lai gyvuoja neprigulminga Lietuva!“ Žmonės pamatę vėliavą pradėjo grustis artyn; čia oratorius pradėjo kalbėti prakalbą ir mėtė atsišaukimus keturių rusių: „Šalin caro valdzia“, „Konorli lietuviai socialdemokratai“, „Lietuvos valstičiai, darbininkai ir ukininkai“ ir „Kam reikalingas mūsų brolių kraujas?“ Prakalba ir atsišaukimas žmonės buvo labai pakakiti. Bet kada pradėjo artintis policija, organizuoti draugai suriko: „Šalin policija!“ policijai nepaklausius, draugai du kartus iššovė iš revolverio. Žmonės išsigando ir pradėjo skirstytis, o žemsargiai (kurių lino tik du, liti išsiskirstė) sustojo ant vietės. Bet kada vienas iš draugų iššovęs prie žemsargio ir dušęs jam su lazda į krutinę suriko du kartu „von!“, tada abudu žemsargiai nusivilko ir daugiau nepasirodė. Oratorius tęsė toliaus prakalbą nurodydamas valdzios šunybes ir ragino prie pertaisymo tvarkos; bet kasžin kuri iš moterių sušuko, kad nuo Pilviškių atjoja kareiviai; tada žmonės pradėjo bėgti ir viskas persitraukė, be tam tikro užbaigimo. Po valandai, kada viskas vėl apirimo, mergelės (kurių buvo apie šešios) padainavo ant prekyvietės revoliucijonišką dainą „Atsisakom nuo senojo svieto“, kame turėjo daug pri-

tarėjų. Su pabaiga dainos ir viskas pasibaigė.

Pavišakių Juozas.

— Griškabudyje per „Atsimainymą“ 6 d. rugpiučio buvo pasikėsią apvaikšiot demonstracija. Oratorius kalbėjo prakalbą, kuri žmonėms labai patiko. Tik gaila, kad klausytojai susigazdino ir ėmė bėgti rėkdami: „kareiviai, kareiviai! Bėgkim!“ Yra žmonės, kurie giriasi, kad girdėję, buklebonas Marma paliepęs kokiai bobai, kad tojė bėgtų per minią rėkdama, kad „vaiskas“ ateina. Per atlaidds, paprastai, žemsargių buva gana daug; teip ir dabar jų buvo daugybė; ir šaltyšiai buvo sušaukti jiems į pagelbą. Bet kada oratorius iškėlęs vėliava sušuko: „Šalin caro valdzia! Šalin policija! Lai gyvuoja neprigulminga Lietuva! Lai gyvuoja Vilniaus Seimas!“ — visa policia išbėgiojo, išsikavojo ir nebelindo daugiau... Viens žemsargys buvo likęs, jau girtas; sakėsi nieko nedarysęs, tik paklausysęs, bet ir tą nuvijo.

Zmonės dabar visai kalba, negalima nė supaisyt, bet abelnai neniekina to visko. Girdėjau tik vieną ukininką iš Ropydų kaimo, kuris agituoja, kad jeigu kada atkeliaus „cicilikai“, tai su vogais duokime į galvas. — Bet nabagui nesiseka: nieks neprisideda prie tokio mušio, drąsiai jam atkerta: „kam mums mušti? Jeigu tau nepatiko, tai kodėl pats nemušiai, o liepi, kad kiti muštų? Ką muši, kad šauja“... Dabar iš jo juokiasi, kad kada vadinami cicilikai nieko nedarą, tai jis vyras, o jeigu kas suriko, tai vyras lyg zvirblis į žagarus!

T-nys.

Žemoji-Panemnė (Nau-miesčio pav.). Rugp. 15 d., per „Žolinę“ atvažiavo keletas apsišvietusių vyrų, su tikslu padaryti čia didesnį judėjimą, viešas prakalbas, demonstraci-

ją. Iš jų tarpo butų atsiradę gerų oratorių, bet matydami panemuniečių tamsumą, turėjo apleist prakalbas, kad nereiktų paskui gintis ne tik nuo policijos, bet ir nuo žmonių. Ištikro, dar niekur nieko, o jau pasileido kalbos, kad atvažiavo „cicilikai“: „duokim rupuzėm!“ — Vienok viekas perėjo gerai. Tie „cicilikai“ dalino žmonėms atsišaukimus; daugelis ėmė, kiti užsigynė, kad nemoką skaityt, tai celto ir nenorį imt... — Prieš socialistus žmonės įniršta daugiausiai per kunigų gundymus. Vietinis kun. *To luba iš sakytos* agitavo, kad jeigu atkeliautų „cicilikai“, tai, esą, muskit, suimkit juos! To daryti žmonės neišdriso. Policija visa nesikišo. Viens žemskis namo parbėgo, kits po vežimu pasislėpė, kada pamatė dalinant ir metant atsišaukimus. Iš dalinusių atsišaukimus viens iš draugų atsisveikino minią didžiu balsu paaiškindamas, kad jie atvažiavo ne bažnyčių griauti, ale jas išdabinti ir tt. Pasakė trumpą prakalbą, kuri, matyt, visiems patiko. Ant galo iššovė kelėta kartų, uždainavo revoliucijos nišką dainą: „Atsimeskim nuo senojo svieto“, išvažiavo link girios ir nieks nežino: kas ir iš kur. Pakelems visur dalino atsišaukimus ir agitavo didelius ir mažus.

Kriukų asosorius paskiaus atvažiavo tyrinet ir baudė žemsargį, kad nesėmė „maištinkų“. Tas taisyti, kad bijojęs, nes tik trišpatronus turėjęs. Zmonės kalba: „jeigu butų sakę pamokslį, tai kad gerai, tai dar nieko, o kad ne, tai butume pradėję mušt“. Kiti aiškina: „Taisyti! Nieko negalim daryt, ba jie gali nušaut. Kol jie buvo, tai net baimė ėmė; kaip išvažiavo, tai mes vėla vyras, šnekam ant cicilikų“... *T-8.*

Liet. Soc.-Dem. Partijos Atsišaukimai.

Šalin kunigai-išdavikai!

Suvalkiečiai! Pralotas Antonavičius paliepė kunigams savo dijecezijos iš pamokslu keikti socialistus, — ir tie paklausė Seinų Kaipošiaus. Viešai, prieš tukstančius žmonių jie mus išvadino bedieviais, šėtono samdininkais, žmonių apgavikais. Už tą, kad žmones kurstom prieš caro valdzia, kviečiame jus nemokėti mokesčių, neiti kariumenėn, nebe gerti degtinės, o nuplyšusiam darbininkui patariam reikalaut dėl savęs sotesnio darbo, už tą mums Dievo tarnai davė plėšriųjų vilkų vardą. O jums jie liepė gaudyti socialistus ir išdavinėt juos caro žandarams, grasydamies už nepaklusnumą neduosią griekų atleidimo.

Delko už mūsų užkliuvo Seinų Kaipošius ir kas leido dvasiškiškai plusti mūsų vardą? Ar esam bedieviai? Niekados negriovėm bažnyčių ir tikėjimo, neplatinom bedievystės tarp žmonių ne gyvuojų žodžiu nė mūsų raštuose. Budami priešais kiekvieno prispaudimo, mes tik sakėm visur: tegul žmonės tiki laisvai, kaip kas nori ir supranta ir niekam nevalia už tikėjimą žmonių persekioti. Todėl, kada caro valdzia guldavo ant katalikų, mes kurstėm žmones prieš ją. Mes neleizdavom jums užmiršti nė Kraičių kraujo, nė krivino vargo tų, kuriuos caro čionaukininkai už tikėjimą gruzdavo Rusijos gilumon ir kvietė me išgriauti tą prispaudimą ir prispaudėjus, kad jų vieton įtaisyti laisvą, teisingą, žmonių renkamą valdzia.

Bet mes matėm teippat, kaip dažnai sotūs kunigai tiesiāja ranka rodė žmogui dangų, o su kairiāja kratė jam kišenį. Mes žinjom, kad tokie parizėjai visados skubinos aplankyti turtingųjų puotas ir visa-

dos aplenkdamo beturčių lušneles, kur buvo vargas ir badas. Už varinį grašį jie drąsiai teikdavo piniguočiams palaiminimą Kristaus vardu ir Kristaus vardu įsakydavo nuskurėliui be pailsio dirbti pralobėlio naudai. Kitus mokindami jieškoti užmokesnio už savo darbus po smerčio, patįs rupinos viską suimti tuojaus, nė sąžinės nebijodami, nė vagių. Mes nepraleizdavom, žmonėms neparodę, tų kunigų, kurie Kristaus mokslą išmainė ant šiltų klebonijų, ant sočių pietų, ant meilės pikty caro Pilotų ir pavadinom juos už jų darbus šinkoriais Kristaus mokslo. Ir už tą jie mums dabar davė bedievių vardą.

Ar mes paleistuviai ir žmonių priešai? Nevilojame svetimų moterų, nepastojame žmonių ant kelio ir neiname plėsti jų klėties. Žmonės, kaip ir visi, mes nedaugiau nusidedam prieš dorybę už kitus, bet nėsam šventaisiais. Mes tik stojom gintų darbo žmones nuo piniguočių ir svieto galiunų skriaudimo. Mes einam į fabriką, į dvarą, kleboniją turtingo ukininko triobą ir visur, kur randame turingąjį ariant, pasikinkius nuskurusį savo artimą, visur stabdom neteisybę. Mes sakom: nevalia, kad žmogus žmogui butų kaip vilkas ir raginame skriaudžiamus, kad reikalautų teisingo užmokesnio už savo darbą. Mes keliame kovą prieš piniguočius, bet mūsų kova buvo be kraujo: kur socialistai streikus padarė, ten darbininkai nekėlė muštynių, neužpuldavo svetimo turto, nedegindavo jo ir nenaikindavo; jie tik ramiai atsisakydavo dirbė, kol nebus išpildyti jų reikalavimai.

Mes dabojam caro valdzios darbus. Matėm, kaip čionaukininkų burys, įsigalėjęs žmonių pinigais ir žmonių paklusnumu, pikčiau laukinio žverio užgulė mūsų kraštą; gindamas

turtinguosius, suvaržė darbininkus, uždarė jiems mokyklas ir nuplyšusius dar apkrovė mokesčiais, kad jau nebegali gyventi žmogiškai. Valkatos ir atėjūnai, jie pastatė mūsų žmones vergo vieton, persekioja mūsų kalbą, raštą, tikėjimą, pripildė mūsų gyvenimą prispaudimu ir caro bernų sauvale.

Mūsų rupestingai rinkom tamsius svieto galiunų darbus ir nešėm juos savo raštuose parodyt žmonėms, kad susiprastų. Paskutiniaisiais metais mūsų matėm, kaip beširdė vyriausybė tuščiai savo garbei ir pralobelių naudai pradėjo karą su japonais, išrinko mūsų jaunimą, suėmė vyrus ir nugrudo juos Mandžurijon prazudyti. Ir kada jų prazuvo šimtai tukstančių, pirmutiniai sušukom: — Sukilkite žmonės prieš terionus ir, nuvertę juos, žmonių renkama valdžią pastatykit. Ir nesiliauname šaukę lig šiai dienai.

Bet pasakykite jūs, žmonės puslėtomis rankomis, darbo į kuprą sutraukti, ar esam paleistuviais ir žmonių priešais už tą, ką esam lig šiol darę?

Mūsų pažinom jūsų vargą ne iš Rašto Švento ir knygų, bet iš gyvo gyvenimo; mūsų matėm, kaip klausėt mūsų pamokslų, zinom jūsų jausmus ir esam tikri, kad visur mus sutiksit, kaip savo brolius ir draugus.

Bet dėlko didžiųjų kunigų Sinedrijonas Seinuose pasmegdė į mus akmenimi? Dėlko nutukęs Garliavos kanauninkas Budzeika ir desėtkas jam panašių leidžia išvien su caro policijantais nebutus daigtus apie mus, kad esam pasiruošę degint žmonių gyvenimus ir kitokias baisybes dirbti?

Dėlto, kad visi jie užmiršo Kristaus įsakymą: kada eisit žmonėms Evangeliją apsakintų, neimkit su savim nė maišiuko pinigams krauti, nė lazdos, nė dvejų rubų ir apsiavimo, nes tas viskas bus jums duota už jūsų darbą.

Jie pasisiuvo sau maišiukus ir visą gyvenimą pardavinėjo Kristaus mokslą už skatikus. Pilni prisikrovę žemės turtų, jie prisirišo prie jų savo širdimi ir dėl jų užmiršo ir Sutvertoją ir sutvėrimą. Patįs riebus, jie susibičiuoliavo su riebiais svieto galiunais ir, kada žmonės ėmė nerimastauti, susitarė kits kitą ginti. Ir dabar jau gina, stengdamies sutepti mūsų vardą žmonių akyse. Tik veltui žus jūsų darbas, dievo baimingi parizėjai ir knygininkai, Dievo tarnais pasivadinę. Veidmainingas maldin gumas išdžiūvino jums jūsų širdis, ir nebematot gyvo žmogaus, sunkaus vargo prislėgto. Knygas beskaitydami, netekot proto ir nebesuprantat šviesaus Kristaus, paliepusio visopirma mylėt artimą savo ir mylėt šio svieto mažutėlius. O jūs liepiat klausyt piktos valdžios, atiduot jai paskutinį skatiką ir paskutinį sveiką vyrą, kad tas eitų žudyt nekaltus žmones, užmiršę visai, kad Kristus užgynė apaštalui Petruui ištraukti kardą iš makšties, kad apgint savo Mokintoją nuo smerčio ant kryžiaus. Jūs tą viską užmiršot ir pavirtot juodvarniais, kurių snapas drąsiai kerta ir lavono mėsą, by tik pasisotint. Nes argi ne juodvarniai pralotas Antonavičius ir visi jo patarėjai! Dėlto, kad Suvalkų gubernatorius paliepė jam stabdyt žmonių judėjimą, pralotas, norėdamis palikt Seinų Kaipošium, paklausė caro Piloto ir už pažadėtą vyskupystę dabar parduoda ir Kristų, ir jo mokslą ir žmones, kurie jį išmaitino, išmokino ir nutukino.

Jis sustojo mums skersai kelio ir, pats Judošiu budamas, kviečia kitus judošiaut. Lig šiol turėjom atvirais priešais tik caro valdžią ir ponus; ne nusigąsim, jei prie jų prisidės tokie kunigai, kaipo Antonavičius. Tik persergim: su priešū busim priešais. Visados už vis labiau nekęsdavom

išdavikų, nes jie sutvėrimai, iš žmonių virtę pasuoliniiais šunimis, yra pikti ir purvini. Naikinom juos lig šiol ir nesiliausim naikinę, — dėl Judošiaus visados atsiras pas mus ir ginklas ir pasišventęs žmogus.

Bet mūsų kreipiamės ir prie jūsų visų, suvalkiečiai! Mūsų manom, kad kunigai, žmonių užlaikomi, privalo buti žmonių, o ne caro vyriausybės tarnais, ir šiandien, kada mūsų ruošiamės stoti kovon su terionais, kad juos nuvertus, žmonių valdžią įtaisyti, tegul kunigai parodo atvirai, katram kas dievui nori tarnauti, caro vyriausybei ar mums. Gana baldytis žmonių suvadžiojimui. Metas atskirti vilkus nuo avelių, ir skirkit jūs patįs. Tarp kunigų visados buvo žmonės, kurie alkanam nešė duoną, pavargusiam apraminimo žodį, tamsiam šviesą; jie mokėjo už gerovę žmonių padėti savo galvą; jie bus tarp mūsų ir tada, kuomet eisim kovot už darbo žmonių laisvę ir gerovę.

Bet apsisaugokit nuo Antonavičių, Laukaičių ir Budzeikų. Jie keršto mokytojai ir žmonių priešai. Jie nori sukurstyt brolių prieš brolių, kad žmonės gyvatėmis pavirstų ir vaikai geltų savo tėvus, parduodami kits kitą caro žandarams. Šalin tokius Judošius!

Mūsų kviečiame jus po senovei: kovokit prieš caro valdžią, nemokėkit jai mokesčių nebeduokit kareivių, neklausykit jos činauninkų ir piktesniems galą darykit. Nebegerkit caro degtinės. Griaukit senybinę tvarką, kad jos vieton pastatyt Vilniaus Seimą jūsų pačių išrinktą visuotinu, slaptu, tiesiu ir lygiu balsavimu, neskiriant tikėjimo, tautos ir lyties. Tegul Seimas rupinsis visų Lietuvos gyventojų reikalais.

Tik prie senųjų mūsų šauksmų pridėkim dar vieną naują: *Šalin išdavikai ir parsidavė caro valdžiai kunigai!* Nebeturėkit su jais jokių reikalų,

nepriimkit į savo namus, ne duokit kalendos, neleiskit nekrikščionišką pamokslą sakyti ir vykit juos iš bažnyčios, kaip vijo kitados Kristus botagą pasitaisęs visokius mainelius, padariusius iš Dievo namų turgaus vietą.

Šalin caro valdžia! Šalin išdavikai kunigai! Tegyvuoja laisva, žmonių valdoma Lietuva! Tegyvuoja revoliucija ir socializmas!

Suvalkų gubernijos Lietuvos Socialdemokratų Partijos Komitetas.

Delei Lietuvos laisves.

DRAUGAI, REMKIM REVOLIUCIJĄ!

Nepaisykim, ką kaip kas kalba, kad įvykus santaikai Japonijos su Maskolija, aukos bus nereikalingos revoliucijos reikalams.

Aukos buvo reikalingos ir bus. Revoliucija dar tik prasidėjo. O gal trauktis kokius tris ar keturis metus. Miniai žmonių reikia tik įkvėpti susipratimas abelnų paprastų savo prigimtų reikalų gyvybės užlaikyme. Reikia kuodaugiausia raštų socialistiškų, (ką Liet. Socijal-Dem. Partija ir parupis, bile bus kuom kaštai užmokėti). Teipgi reikalingi ir ginklai Lietuvoje; kur niekam nekaltus žmones pasiutiški kazokai skerdžia. Tokiems niekad nereikia nusileisti — jų galvų nereikia ir gi gailėtis, su tokiais, — revolveriai ir bombos tur buti darbe.

Bet mūsų gyvendami šiam laisvės krašte, Amerikoje, turime dar ir kitus svarbius reikalus, viešai pakeltas darbininkų viso svieto. Jeigu norime tikros laisvės sau ir savo šeimynai, turime stengtis permaintyt šitą draugijos surėdymą. Ba nuo kapitalistiškų bestijų, — jų manifestų ir visokių prizadų mūsų niekad gero nesulauksime. Bet kad sykį pradėdam ką dirbti — tai ir

dirbkime! Broliai! Negrij kime atgal prie svajojančių apie sapnus nežinios.

Pereitais metais susitvėrė Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje. Bet apie ją labai mažai broliai darbininkai teširūpina. (Nors ji ir sutvėrta apgimimui darbininkų reikalų) Forest City, Pa. Lietuviai visiškai atsisakė tvėrti L.S.P.A. kuopą, dėl daugelio, kitokių draugysčių pašelpinių. Gėda, broliai, teip ir kalbėt. L.S.P.A. yra dar jauna, reikia jai atleisti, jeigu seimas ką teip ne aiškiau padarė nutardamas. Tame ir gi yra kaltė tųjų sąnarių, arba kuopų, kurios tai ne priklausydamos prie Sus. Liet. Laisvam., turėjo atsiųsti delegatus ant seimo. Kitaip, be gerų delegatų, niekad nieko bendro seimas nenutars.

Dabar, nelaukiant, reikia tvėrti kuopas L.S.P.A. Loškite komedijas (teatrus), ar šaip jau kitioniškus pokilius kelkite, remkite revoliuciją, bet ne užmirškite ir minėtą partiją. Aukaukit nors dešimtą procentą šitos partijos palaikymui.

Prieš seimą matėsi laikraščiuose ir šių ir ten tvėrėsi kuopos. Bet šiandien apie šitos partijos reikalus lietuviai kaip ir apmigo.

Aš šiuom kart kiek pasvėikęs ir vėla manau varyti propagandą socialistišką dėl labo ir gerovės visos darbininkiškos luomos žmonių.

K. Rutkus.

Nepasivėlikim!

Aukos revoliucijos reikalams gana silpnai plaukia nuo Amerikos lietuvių, ir vargu kada jos galės pasididinti esant daugybei įvairių aukinių reikalų ir šunybei visokio menciaus stabdytojų....

Revoliucijos izdas greitai gali visai ištuštėti (norint jis ir teip tuščias yra), o tąsyk, kad ir geriausia proga atsiktų, greitai paspruktų iš tautos

rankų, — ką reiktų apgailėti, pasivėlinus. Dėlto gi ar ne būtų dabar reikalus paskirti revoliucijos reikalams visus tautiškus centus kurie tik yra visumenės sudėti ir dar nesunaudoti. T. M. Draugystei teipgi priderėtų savo turtą paskirti revoliucijos reikalams. Ak ji (T.M.D.) ikišiol reikalingiausią darbą tautai veikia išleidinėdama knygeles, nes tauta to ir reikalavo, — tai kodėl dabar T. M. D. nori nukreipti savo veidą nuo varginigos tautos, kuriai vienintelė pagelba yra tik sprokstančios bombos, o ne brošiurėlės, knygelės. Kaip ir išjuokdama revoliuciją, T.M.D. skubina sumažinti savo turtą, kad tik negulėtų pinigai pas kasierių ir neva, kad išleisti kuodaugiau knygelėlių, lyg kad pirmiau išleistos knygelės jau savo naudingumą atsiekė šiame tevyinės išlikosavimo darbe. Tas knygeles, veikiausia suprantą dar tik tie, kurie jas parašė. O dideliame daugumui skaitytojų dar reikalus tris ar keturis kartus perskaityti, kad išmoktų suprasti ir tada skaityti, kad knygelė naudą atneštų. Be to, dar knygelėlių yra gana išleidžiama ir be T.M.D. Lietuvoje gyvenantiems knygelės atspauzdina ten-pat, — zinoma, ne uždyką, kaip ir T. M. D. knygelėlių ten nieks negavo ir negaus už dyką, nors T.M.D. įstatai jas „dykai dalina“... Taigi rodosi nėra reikalo skubintis su knygelėmis, ypatingai toliam padėjime, kada vienas dileris, paaukautas rev. reikalams, gali daugiau naudos padaryti, negu šimtas atspausdintų knygelėlių. Labai puikią kvietimą tautišką darbą T.M.D. pasodintų, jeigu paskirtų revoliucijos reikalams — kad ne visą turtą, tai nors pusę, arba nors palei nutarimą Newarko N. J. kuopos \$300.

Julzas Šestokas.

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Maskolija. Kaukaze totoriai su armėnais vis mušasi, o valdžia su pagelba kariumenės juos malšina. Tą vadina civiliška kare. Kerosino dirbtuvių savininkai reikalauja nuocarą padidinti sargybą. Pramonė Bakuose aprupinta anglims, vietoj kerosino, bet ir tai blogai, nes visi geležinkeliai sugadyti. Totoriai ir kurdai šaudė ir pjauja armėnus, nepalikdami nė vaikų nė moterų. Mintkendo kaime šią sanvaitę išžudė 300 ypatų. Dvarponis apygardėje Tifliso, kunigaikštis Tycianov užmuštas. Baku mieste ir didžturčiai miršta baidu, nes geležinkeliai išardyti — negalima pristatyt maisto išdegitam miestui... Kaukazo vietininkas princas Ludviks Bonaparte, caro pastatytasis į vietą Vovoncovo, rezignavojo (pametė tarnystę). Tukstančiai žmonių be pastogės ir be maisto.

Varšavoj pasikėsinimai revoliucionierių ant šnipų ir policijos, o šitos ir kareivių — ant darbininkų ar šaip nužvelgtų revoliucionierių — nesiliauja. Čia pakilo visuotinas streikas iš priezasties pākoroimo Kasprzako, kurį pernai sugavo slaptojo spaustuvėj. Pasienyje tarp Sasnovie ir Bendz no valdžia sugavo vežimą su 600 revolverių ir 2 pudais užgintų raštų. Čenstakave nužudytas žandarų viršininkas Vievič. — Omelyje policijos viršininkas prisakė savo palydovams — kareiviams šaudyti žydus kurie tik prisitarsią prie jo nemažiaus per 50 žingsnių; teipgi šauti į tuos namus, iš kurių kas nors mes akmenis ant viršininko...

„Skerdikas“ Treponas, vidaus dalykų ministerio pagelbininkas uždraudė pardavinėti ir pirkti revolverius ir amuniciją; kaip privatiškiems žmonėms, teip net armijos aficeriams, kurie norėdami pirk-

ti, turi gauti augštesnės vyriausybės leidimą.

Vidaus dalykų ministerija išsiuntinėjo visiems gubernatoriams ir miestų valdyboms cirkuliarą, kur prisako smarkiai saugot ir šnipinėti žemstvių sąnarius ir jų susirinkimuose nepavelyt svarstinėti valstybės reikalus, o ypač kritikuoti caro įsakymus ir „mylistas“. Taigi biurokratija vėl pradėjo rodyt savo geležinius nagus, kada, pasibaigus karei, nereikia jau bijoti japonų. Tą pat daro ir Finlandijoje, todėl finai da smarkiau ima bruzdėti. Buvo pasikėsymai ant vieno gubernatoriaus ir general-gubernatoriaus (Obolenskij) gyvybės, bet nepavyko. Finlandijos pakraštij valdžia sugavo švedišką laivą su karabinais ir amunicija, kuri buvusi paskirta revoliucionieriams. Teipgi atidengė sąkalbą kariumenėj Helsingforse? Iš Lietuvos kaip ir iš vidaus Maskolijos angliški laikraščiai retai paduoda žinias. Bet nereikia mislyt, kad tų tokių baisių žinių. Iš legališkų ir užsieninių laikraščių galima matyt, kad visur virte verda mirtina kova žmonių su caro valdžia. Lietuvoje valdžia su pagelba kunigų stengiasi įsiundyti krikščionis prieš žydus, visus žmones prieš revoliucionierius. Bet čia žmonės pažįsta jau gerai baurumą valdžios ir naklauso jos.

Maskolijoje visur jai tas sekasi, ir visuos miestuos ir miesteliuos yra susiosganizavus iš policijos, šnipų ir valkatų vadinama „juodoji šimtinė“, kuri, garbindama carą ir Dievą, eina mušdama žydus, o kur šių nėra, tai revoliucionierius, streikierius ir šaip prakilnesnes ypatas — inteligenciją. Šitie, žinoma, ginasi ir tankiai buva mažos ir didelės muštinės.

Lietuvoje ir visoje Maskolijoje apgarsintas kariškas padėjimas — taigi viešpatauja bauri tikra policijos ir kareivių

sauvalė: jie gali zudyti, plešt nekaltus ar „kaltus“—vistiek—valdžia nieko nesako. Tas tik žmonėse labiau sukelia rustybę ir revoliucijonizmą. Prie to daug da prisideda. ir skurdas ir badas, viešpataujantis ne tik Maskolijoje, bet jau ir Lietuvoj.

Caras užmanė daryt antrą „taikos konferenciją“ Hagoje, t. y. visos Europos ir Amerikos sutartį nedaryt tarp savęs karės, o visokias politiškas painias išrišti per tam tikrą teismą. Bet tas caro užmanymas da negal but išpildytas, kadangi neužbaigta santauka su Japonija: dar caras, ne mi-kadas nėra pasirašę.

Japonija. Didelis neužsiga-nėdinimas iš priežasties „paže-minančio susitaikymo“ su Ma-skolija dar nenutildytas, nors Maskolijū caras leido apskelbti (nežinia ar teisybe), kad jis su mikada turįs slaptą sutartį iš moketi į 5 metus Japonijai apie 500 milijonus, kaipo karės kaštų. Japonijos liaudis reika-lauja karės. Valdžia (ministe-riai) norėjo pasiduot į dimisiją. Beto judėjimas eina dar prieš krikščionis ir abelnai svetimže-mius. Ypatinga, kad popiezius Pijus X tik-ką dekavojo mi-kadai už jo rupestingumą apie katalikus laike karės. Vienok dabar tų yra griauamos krik-ščioniškos bažnyčios.

Norvegija ir Švedija. Ju-dėjimas kyla didyn. Norvegai jau beik rengiasi į karę, daro permainas kareivių stovio for-tuose, gulinčiuose prie Švedi-jos sienos, kuriuos (fortus) švedai reikalauja prašaiinti. Tos permainos išrodo kaipo mobilizacija, nors norvegai aiš kina kitaip. Švedai reikalauja fortus prašalinti dėlto, kad ki-tos viešpatystės negalėtų drau-ge su Norvegija užpulti ant Švedijos...

Isz Amerikos.

B a d a s P a n a m o j .

Darbininkai, kasanti tarp-tautišką kanalą, kenčia baisų skurdą ir didelį badą. Užmo-kestis maža (nuo 1 dol. iki 2 ant dienos), o maistas baisiai brangus. Viens kiaušinis, pa-veizdan, kaštuoja 10 centų, o svaras mėsos—40c. Išalkę dar-bininkai po darbui užpuola ant cukrinių lendrių plentaci-jų ir badą nuramina čiuulpda-mi tų lendrių saldžius syvus.

Kanalo komisijos presiden-tas Shanz išdavė pirkluij Mar-keliui iš Omahos kontraktą ant 50 milijonų dol. statymui hotelių, stubų ir kitų gėrybių darbininkams, kad tik da tie neišmirtų. Dvi pirklių firmos iš New Yorko buvo apsiėmę tai atlikt pigiau, bet Markel juos pergalejo.—Tarptautiško kanalo darbai atneš visokiems lupikams milijonus, o darbi-ninkams skriaudą, baisesnę už tarptautišką skriaudos naikito-ją—socializmą...

**N o r i b u t i t i k r a i s
a r i s t o k r a t a i s .**

Newporto, N. J., milijonie-riai nori įsikurti atskirą mies-tą, vadinamą South Newport, kur galėtų gyventi tik jie vie-ni—milijonieriai, kapitalistai, o prastam žmogui, darbininkui busią uždrausta ir prisiartinti. Mat jiems gyvenant dabar tarp visų žmonių buva daug vargo ir nesmagumo,—tarnai prane šą visuomenei jų apsiėjimus ir negalį apsisaugot nuo fotogra-fų, kurie juos nufotografuoja ir paskui koki biaurybės pa-dirbą karikaturas į kokius lai-krašnius. Taigi reikią esą atsi-skirti nuo to „nešvarausiaus“ svieto ir užsidaryti „savo“ mie-ste, lyg popiezius Vatikane. Tarnus reikią nesuleisti su žmonėme, kad nieko neišduo-tų, bet tokiu budu visgi nebus atsiskyre nuo prastų žmonių—tarnų, ir negalės but tikrais aristokratais. — Kad ir Dievo palaiminti, o kvailystes vari-nėja...

**K i e k a n g l i ų i š k a s a
v i e n s a n g l i a k a s y s .**

Vienas Amerikos angliaka-sys, pagal apskaitymo New Yorko pirklių valdybos, iška-sa per metus 1000 tonų anglių, tai daug daugiau negu kitose šalise,—paveizdan, Anglijoje viens angliakasys iškasa 287 tonas, Vokietijoje 242 tonas, Prancuzijoje 198 tonas, Belgi-joj tik 166 tonas. Amerikos angliakasys ir uždarbį gaunas didesnį negu kitur, bet jo iš-dirbinio didumas priguli ir nuo to, kad Amerikoje įrankiai ir mašinos geriau išstobulintos.

M a l i o r i ų s t r e i k a s .

Philadelphijoje, Pa., sustrai-kavo malioriai reikalaudami užmokesčio po 45 centus ant adynos. Tik tai keli meisteriai ant to pristoję, o didžiuma at-sakė, ir da bininkai streikuo-ja. Ikišiol malioriams buvo mokama 37½ cento.

**A r c i v y s k u p a s
s k u n d ž i a l a i k r a š t j .**

Chicago, Ill. Arcivyskupas Vilatte apskundė įaugščiausia teismą (Superior Court) lenkų dienraštį „Dziennik Chicagoski“, reikalaujamas 50,000 at-lygimo už tai, kad tas dienraš-tis patalpinęs savo skiltise ži-ni apie areštuotas tris mote-riškes, kurios nuduodamos zo-koninkes, kolektavojusios ant nebuvusio ligonbučio. Dienraš-tis esą įmaišęs į tą dalyką ar-civyskupą Vilatte, kurs buk turėjęs susizinojimą su anoms moteriškems.

Isz lietuvišku dirvu Amerikoje

Union City, Conn. Atsi-radus keletui prakilnesnių mų-sų miestelyje merginų ir mo-terų, tapo sumanyta suorgani-zuoti moterų savitarpinio šel-pimosi draugiją. Daugeliui tam pritariant, 27 d. rugpiučio tapo sušauktas susirinkimas, kur ir buvo išrinktas iš draugių komitetas ir draugijai duotas vardas „Biruta“. Teip viskas ir

pasibaigė. Bet fanatiškesnėms moterėlėmis tas išrodė lyg ne-atsakančiai, ir jos bijodamos užpelnyti „mirtiną nuodėmę“, tuoj nusiuntė 3 delegatės pas Siaurusaitį į Waterbury pasi-teirauti, ar gaus „išrišimą“ už tai? Kunigėlis, žinoma, pasi-naudodamas iš jų tamsumo ir magaudamas ateityje turėti gerą kashį, patarė įvesti drau-gijoje aštrią cenzurą dėl atliki-mo „ausinės“ ir vardą „Birutos“ perkeisti ant „krikščio-niško“ su priedu „šventosios“. Teip tos ir padarė. Parkelia-vę, tarytum iš Rymo, apskel-bė naujus įstatymus pagal „valia Dievo“, t. y. Siaurusai-čio. Sumanesnės reikalavo butinai prašalinti „cenzurą“ ir vardą perkeisti nors ant „Lie-tuvos Eglės“, bet jų reikala-vimai pranyko nei balsas ty-ruose. Tai matydamos ir gir-dėdamos nuo „šventablyvųjų“ visokius išniekinimus ir pikt-zodžiavimus, priverstos buvo palikti pradėtą darbą ir atsi-traukti. Mat, dėl „ausinės“, iš kurios tik kunigas tur nau-dą, tapo suardyta draugija; kam jums, moterėlės reikią tos pašalpos ligoje ar senatvėje? Kunigėliui tas nepatinka!

Collinsville, Ill. Nedėlioje 3 d. rugs. buvo susirinkimas vietinės S. L. A. 109 kuopos, „Tautiškos Kristijono Done-laičio Draugijos“. Prisirašė 2 nauji sąnariai. Todėl yra vil-tis, kad mūsų tautiškoji gar-bingojo pirmutinio Lietuvos dainiaus draugija įgaus dau-giaus pajiegy. Draugijoje yra keli bendradarbiai sąnariai jau pilnai suprantą tautiškus rei-kalus. Paminėsiu bent V. J. Raudonių, J. J. Tumosą, Geo. A. Dzedoliką ir J. Banėvyčią, kurie buvo pirmutiniai prita-rėjai organizavime kuopos. Visi geresni tautiečiai, Collins-ville'j ir apygardėje, jeigu ne-gali ant vietos suorganizuoti kuopos, lai prisideda prie mūsų

kuopos, nes mes norime kaip galima veikiau įsteigti knygyną ir draugiją padaryti pašepine. Lietuviai protestonai ir yra užprašomi prisirašyti prie Kristijono Donelaičio draugijos, nes tas, kurio vardą mūsų draugija nešioja, buvo lietuvių protestonų kunigas. Tai būtų ypač lietuviams protestonams svarbu. Mūsų draugija (dar tik kuopa) visai jauna: pirmą susirinkimą atlaikė 11 d. berželio, kuomet nerokuojant manęs kaip seno S.L.A. sąnario, prisirašė 8 sąnariai, dabar esame iš viso 12. Kuopos komitetas susideda iš šių sąnarių: V. J. Raudonius prez., J. J. Tumosa rašt., Geo. A. Dzedolikas. Norinti prisirašyti kreipkitės prie manęs ar prie viršui minėtų sąnarių. — BroLIAI lietuviai! šelpkime tautiškus reikalus, rašykimės prie tautiškų organizacijų!

J. J. Ražokas.

Schenectady, N.Y. Rugpjūčio 5 d. atsiliko čia balius vietinės draugystės muzikantų. Grynas pelnas nuo balius liko paskirtas ant naujos lietuviškos bažnyčios mieste Amsterdamo, N. Y. Schenectady yra dvi lietuviškos muzikantų draugystės geriausios — kuopos, nes sąnarių tik apie 6—7, kurie režia visokius šokius, ir gabumą savo išnaudoja vaikščiojant po vestuves, piknikus ir tokius balius, kokį man teko matyti 5 rugpjūčio. Reik pripažinti tiesą, jog ta draugystė, kurią vedė 5 rugpjūčio p. B. Čizaucas, gerai atlieka savo užduotį: nors jų tik 6 buvo ir grajinovien tik šokius, bet galima buvo su užganėdinimų jų grajaus paklaustyti. Turim viltį, jog p. Čizaucas pasirūpins kuonogeriausia išmokinti savo draugus ir bėgant laikui su tvers tikrą mylėtojų muzikės draugiją. Geras tai dalykas, kad lietuviai platina tarp savęs tikrą supratimą gražumos muzikės, nes kiekvienam zinoma

kokią ši paskutinė turi didelę vertę gyvenime kiekvienos tautos. — Firmasyk teko man but ant lietuviško balius čia Amerikoje. Tikrai sakau, jog gėda būtų, jeigu visur lietuviai teip elgiasi laike pasilinksminimo, kaip jie elgėsi ant šio balius. Jau nesakant apie tą, jog daugumas nesupranta to, kad salė, kur atsilieka balius tai ne kiemas ir ne karčiame ir įėjus reik nusiimti nuo galvos skrybėlę, arba kepurę. Gėda Schenectadičiam ir užtai, jog jų pasilinksminime nėra jokios tvarkos: leidžia šokti girtuoklius, kurie brukasi, spardosi, net kumščiais dalinasi ir netik tarpu savęs, bet ir merginoms tenka gauti per sprandą, o tos mūsų žaselės tik šypsoi dailiai ir dar yra dėkingos, kad jas toks girtuoklis užkabino. Yra ir tokios, kurios paveltija save net pabučiuot publiškai ant salės, kaip tai ne sykį užtėmėjau. Tikrai iš šalies žiurint, tartum veršiai išleisti ant pievos. Negaliu to pasakyti, kad visi tokiu būdu linksmintų ir ne vien tik lietuviai, nes dikčiai buvo ten ir lenkų. Svetimtaučiai pamatę tokį balių galėjo pamislyti, jog tai ne lietuviai linksminasi, bet koki nigeriai, arba dar aršiau — zulusai. Kad teip darosi, kalti tam balius gaspadoriai, nes jų priedermė yra nedaleisti tokių atvirai kalbant, biaurumų. Tikiu, jog kad vienas—kitas iš tų veršių būtų priderėčiai nubaustas, tada pereitų jiems ir kitiems noras teip nepriderėčiai spardyti. Teip misliju, jog ir kur kitur ne daug geriau mūsų lietuviai papratę linksmintis, tad dėlto ir verta ant šio dalyko atkreipti atydą.

Apinis.

Collinsville, Ill. Rugsėjo 5 d. St. Mary's ligonbutyje, St. Louis, Ill., pasimirė neilgai sirgęs ponas Trumpaitis. Velionis buvo lietuviškos tikybos.

Paėjo ir Kauno gub. Raseinių pav., Tauragės parapijos. Paliko Lietuvoj pačią ir vaikų. Prigulėjo į vietinę „Amerikos lietuvių bendriją“ (American Lithuanian Ass'n), kurios buvo ir sekretorium. Bendrija jį iškilmingai su tikėjimiškoms apeigoms palaidojo — Collinsvillės lietuviai jau tiek nužengę link žmoniškumo, kad jie, budami dvejojo tikėjimo, priguli vienon draugystėn ir nesibaugšto „grieko“ pributi ant priešingų tikėjimiškų apeigų. Kitur, o ypač Lietuvoj, retai tą pamatysi. *J. Pašulinis.*

Worcester, Mass. Lietuvių čia yra diktas burys. Apšviestų ir suprantančių tautiškų reikalus labai mažai yra, nuo to jie atšalę nesupranta nieko, daugumas linkę ant girtuoklyčių ir kitų negražių pasielgimų. Negirdėti, kad kokiam nors susirinkime paaukautų kiek ant iškovojo Lietuvoj laisvės, ant revoliucijos. Ten mūsų broLIAI guldo, kraują lieja nekaltai už iškovojo laisvės ir šviesos, o mes ne cento neduodam parėmimui tos kovos. Čia yra tokių moterėlių, kurios moka patraukti jaunus vyrus. Šitie gavę algą (pėdę) su joms prageria, pravažinėja, o apie save ir ant tautiškų reikalų ne kiek atydos neatkreipia. Laikraščių ir knygų skaitančių mažai yra, beveik kiekvienas laiką praleidžia karčiameose.

Darbai čia eina gerai, ne sunku gauti. Darbų yra sunkių ir lengvų. *Nuožmas.*

Waterbury, Conn. Nelaimingi mes, lietuviai: niekad negalime pabaigti savo vargų ir eimanavimų... Girdim savo tėvynėje dideles priespaudas persekiojimus mūsų brolių. Čion gi Amerikoje ir tas pats: fabrikai, požemiiniai ir kitoki darbai naikina mūsų pajiegas, iščiulpia sveikatą dar pačioje jaunystėje, ir turi baigti

savo gyvenimą didžiuose sopuliuose...

Rugsėjo 9 d. mirtis išrovė iš mūsų tarpo gerą lietuvių, tikrai mylintį laisvę, Juozą Avieta, dar jauną vyrą, nes turėjo tik 39 metus senumo. Paėjo iš Sivalkų gub. Kalvarijos pav. Gulbiniškių kaimo. Amerikoje išgyveno suvirš 18 metų. Paskutinius 6 metus gyveno Waterbury. Mylejo lietuvių ir laisvę, buvo skaitytojum visų geresnių laikraščių ir knygų. Prigulėjo prie S. L. A., T. M. D., Lietuviško Polit. Kliubo ir D. K. Gedimino dr-tės. D.K.Ged. dr-tė palaidojo savo numylėtą draugą ant lietuviškų kapinių labai iškilmingai, nes buvo suvirš 30 padvadų; ant grabo uždėjo du gyvų kvietkų vainiku. Velionis Avieta mirė kaipo tikras laisvamanis, nešaukdamas pas save nė jokios sektos kunigą. Velionis paliko moterį ir dvi dukteris, kurios teip gi yr mylėtojos tikros laisvės.

Tegul jam svetimos šalies žemelė buna lengva. Kurie iš giminių, ar pažįstamu norėtų plačiau dažinoti apie velionį, tegul rašo šiuo adresu: Mrs. K. Avietienė, 19 Draeys ave. Waterbury, Conn.

A. J. Povilaika.

Ką kalba žmonės Maskolijoje.

Mes gyvendami Amerikoje mažai ką žinome apie žmonių gyvenimą, darbus ir kalbas Maskolijoje, šiame persivertimo, pasigerinimo sanlygų laike. Dėlto čion paduoti pasikalbėjimai (amerikono—keleivio Maskolijoje) ir paveikslėlei tegul bus pažadinimu prie gau sesnių ir greitų aukų šelpimui kovojančių už laisvę.

„Viskas atsimainė, — sako minėtas keleivis: — Viešos imtynės visų ir visur. Visi apie tai plačiai kalba ir nieks nesibijo.

Ir ko bijotis? Jeigu užmuš, tai nebus skaudžiaus už praėjusį ir dabartinį kentėjimą”.

Konduktorius: Ko bijotis? Valdžia supuvus, ir kiekviens žino, jog atėjo laikas permainingos.

Varšavos barzdaskutys: Valdžia mus visus išžudyti negali. Gal nuzudyti mane, kitą ir šimtus iš mūsų, vienok tur ateit jai galas aukščiau ar vėliaus. Ir kurie liksis po mūsų galvos, bus laisvi. Atėjo nauja gadyne!

Bielostoko policmeisteris: Aš nieko negaliu daryti tiems revoliucionieriams. Keturi mano pirmtakunai žuvo nuo bombų į 6 mėnesius. Tuo patim laiku užmušė net 10 kazokų. Aš noriu but gyvas ir gyventi (bet žuvo nuo bombos).

Bielostoko pulkauninkas: Ką aš galiu daryti? Jeigu aš nuėčiau su savo pulku, tai kas nusiduo? Revoliucionieriai kovofų priešais iki mūsų visus iššaudytumėm. O kas būtų tada? Aš už kokių dviejų dienų bučiau lavonu, o užrubežiniai laikraščiai aprašytų mane kaip po galvažudį. Aš nieko negaliu daryti. Mūsų negalime išmušti žmones, nes kiti iš pagiežos mus išmuš. Gyventojai kelia maištus kas diena vienur, tai kitur. Kareiviai nuilsę iki mūrio, netur atsilsio, atsisako ir paliepinimus išpildyti. Išbėgti ner kur, reik laukt galo.

Bielostoko duobkasys: Šitie kapai, tai revoliucionierių vieta. Kartą policija su 150 kareivių apsupo kapus ir ištiko smarki kova. Keturis kareivius užmušė, o kiti išlakstė. Revoliucionieriams turbūt dvasios padėjo.

Varšavietis: Nieks nemoka mokesčių valdžiai. Mokesčių rinkikams suskaitytos ir minu-

tos. Jeigu valdžia norėtų parduoti už mokesčius gyventojų namus arba daiktus, tai pirkikas pirktųsi myrį. Samdininkai nemoka samdų už gyvenimus. Norint, idant samdininkas išsikraustytų, namo savininkas tur tokiam primokėti 100 rublių. Samdininkas kraustosi į kitą gyvenimą, nes įstatymiškai negalima atsakyti priėmimą, esant tuščiam gyvenimui.

„Ir tu nebijai teip viešai kalbėti?”

O ko bijotis? Štai mano apginėjai (rodydamas revolverį ir ilgą peilį, išsitraukęs iš ančio—atsakė varšavietis).

Peterburgo viešbučio tarnas: Jau ateina valdžiai galas, ir ji tą gerai žino. Delto ji ne karės nestabdo. Ner karės, ner ką plėsti. Didieji kuuigaikščiai kasdien girtauja, o caras jau kalėjime nuo šešių mėnesių ir nieko nežino. Žmonės žudomi ant gatvių. Teip negal but, tur ateit permaina.

Peterburgo restauracijos savininkas: Nieko nebijok ir pasakyk, ką sako amerikoniai apie mūsų šalį?

„Amerikonai geidžia žmonijai vien gerovės”.

„Tiesą kalbi. Už tai išsigerkim dar po vieną”.

Maskvos vežėjas: Šitoj vietoj tas šuva (caro dedė Sergijus) tapo sudraskytas į šmotelius. Puiki buvo regykla. Iš viso sufado vos keletą pirštų. Bet ar tikėsi, kame juos rado? Raudonojo Kryžiaus kasoje. Tie pirštai buvo labai pripratę prie tos kasos. Sergijus turėjo 400 milijonų rublių, kaip galą gavo, kuriuos jis pavogė nuo skurdžių kareivių, išvartų į Mandžuriją.

„Kaip drįsti teip kalbėti apie savo didį kunigaikštį?”

„Mano didį kunigaikštį?! Niet, Barin, ne mūsų kunigaikščiai. Jie visi vagys, ir nieko

nuo jų negalime laukti. Kuom daugiau jų užmuš tuom bus geriaus Maskolijai”.

Maskvoj ant stoties: „Kam tau keliauti į Mandžuriją, idant ten tave užmuštų?! Tegul užmuša čion mus visus”—šaukė apiciero pati, su dviem mergaitėm, apsikabinusi vyrą.—„Juk tu žinai, kad aš nenoriu keliauti, bet turiu... bet turiu...” —atsakė vyras. Žandarai nuėšė į stotį apalpusią moteriškę.

„Ivan, tu paiky! Neik! Jie tave tik užmušti nor. Lik čionai, o tegul abudu užmuša. Ko tu bijai? Tegul prazusta visi, kurie tur valdžią! Lipk laukan, Ivan, tu paiky, arba ga benkis ir vaiką!”—šaukė moteriškė, pamačiusi savo vyrą galvijų vagone, ir įmetė jam kudikį.

„Kam pili druską į mano opas! Pasiimk vaiką ir augink kaip galėsi. Jug tu žinai, jog aš priverstas eiti”—atsakė Ivanas, ir išmetė iš vagono ant galvos kudikį... Žandaras paėmė kruviną kudikį, o du policijantai nuvedė žliumbiančią moteriškę.

Tulas pristavas: „Tai Amerikoj prastas policijantas gautna didesnę algą už mane. Aš gaunu 72 rublius ant mėnesio, o mano vietininkas tik 49 rub. Aš norėčiau pasitraukti, bet negaliu. Bent kurioje dienoje užmuš mane — neišsisaugosiu nuo jų”.

Smulkmenos.

RADIUM IR PERSŲ KARALIUS.

Šachas atsilankė Paryžiuje ir tarp kitų akyvų dalykų užsimanė pamatyti radiumo veikmę. Jis nusiuntė telegramą pas garsų radiumo išradėją M. Curie, kad jis ateitų į šachos viešbutį.

„Tamistos vardas ir didis išradimas yra žinomi pas mus Persijoje — tarė šachas — panašiai kaip Tukstančio naktų valdonas kalbėdamas magui. „Aš malonėčiau matyti tą garsų radiumą, apie kurio įstabią veikmę tiek daug yra rašyta”.

„Tamista”, atsakė M. Curie, „galiu užganėdinti tamistos žingeidumą, bet ne šitoj vietoj, ne čia perdaug šviesos; kad galėtum tinkamai matyt radiumo šviesą, reikia tamsaus kambario, visai tamsutėlio.

Šachui nelabai patiko mislis apie tamsų kambarį. Jis pasiūkė didį vizyrių, kuris davė rodą užtraukti kurtinas, bet Curie ir ant to nepristojo. Tada šachas pasiūkė Paoli, garsų Prancuzijos detektyvą, kuris užtikrino jo didybę, jog jam negresia joks pavojus. Visa kuopa nusidavė į požeiminį viešbučio kambarį.

M. Curie paaiškines radiumo ypatybes davė ženklą užgesit elektriską šviesą. Išgąstis apėmė šacho draugus, kurie ėmė rekti prancuziškai ir persiškai: „šviesos! atsukit šviesą!” Šviesą atsuko ir jo didybei nenusiėkė pamatyti radiumo veikmę tamsoje.

Nauji rasztai.

Broliai Lietuviai! Atsišaukimas Lietuvių Demokratų Partijos. Perspaudzinta iš „Ukininko”. Tilže 1905. Puslapių 15.

Turinys: Broliai, Lietuviai! Mūsų reikalavimai. (Tie demokratų reikalavimai būtų grynai demokratiški, kad tarp reikalavimų visokių laisvių ne būtų teip dailai praleista streikų laisvė...)

Rzady dec.okratyczne. (Odbitka z Nr. 6 „Echa zycia robotniczego na Litwie”). L. S. D. P. išleido. 1905.

Meilės Gromatnyčia. Gromatų Bašymo Pavyzdys lietuviškai jaunuomenei. Tilžeje

1905. Uzdėtojas Jakob Meitys Werden. (Knygelė spaudinta gotiškoms raidėms).

Ukininkas. Tautiškai—politiškas žmonių laikraštis. N 7. 1906. Prekė 10 kap.

Turinys: Išvien į kovą (L. D. P.) Apie „slaptas valsčių draugystes“. Šis tas apie karę ir jos vargus. Kur dingsta mūsų mokesčiai. Iš revoliucijinio judėjimo Rusijoje. Apie Mukdeno mušį. Žinios.

Pasmerkimas ant 3-ju mėnesių neprigulinciu in unija.

Kas atsitiktų pasibaigus tam laikui tiems, kurie neužsitarnauja ant to, ką jiems unija gero padaro.

John Mitchell, mainierių unijos prezidentas, pasakė, kad jau jis pailso bedirbdamas dėl neprigulinciu į uniją ir kad jie gali patys apie save rupintis. Mēs nekaltinam jo už tai. Mēs ištyrę išlygas daugelyj kasyklų distriktų, kur šis laikraštis yr skaitomas, patys jaučiame nesmagumą ir gėdą, kad atrandame, jog daugelis mainierių visai nepriguli prie un. Argi jiems rodosi, kad ir jiems nepridedant unija išdirbs jiems geresnę mokesčių ir darbo išlygas? Jei jiems taip rodosi, tai jie klysta. Be abejonės jie su laiku pamatys, jog unija pailsus besidarbuodama dėl distriktų, kur unijos nebragina, atšauks viršininkus ir paliks distriktą jo likimui.

Kas tada atsitiks? Lygiai tas ko jie verti. Operatoriai sumazys jų mokesčių ir privers juos ilgiau dirbti; pagerinimai kuriaos unija buvo jiems iškarriavus, bus nuo jų atimti ir žmonės, bus nustumti į tą patį padėjimą, kaip buvo prieš unijos susitvėrimą. Tada jų padėjimas buvo nedaug geresnis už vergų, nes kompanijos priverzė davė juos išleisti pinigus kompanijos krautuvėse pirma, ne kaip jie uždirdavo kasyklose,

ir nesųkį per iščius mėnesius jie nematydavo pinigų, kuriuos jie uždirdavo.

Žmonės, kurie nepaiso apie un., daro neišmintingiausią dalyką. Už dabartinį savo padėjimą jie turi padėkavot unijai, jie gauna gerą užmokestį, kurią unija išgavo jiems.

Mēs norėtume, kad tie žmonės būtų apsudyti ant 3 mėnesių tokio buvimo, kaip buvo prieš unijos atsiradimą. Kad jie per 3 mėn. pagventų tokiose išlygose, kokios buvo be unijos pagelbės, tada matytume, kas pasidarytų! Kiekvienas iš jų maldautų ir prašytų kad tik priimtų jį į uniją, šaukdami į un. viršininkus, kad jiems suteiktų unijos naudą, kad atgautų unijos iškarriautą uždarbį. Mokestis, kurios rei kalauja unija, pasrodytų to kia maža, kad žadėtų kelis syk tiek mokėt, kad tik atgauti tas išlygas, kuriose jie dabar yra.

Mēs užtikrinam juos, kad šis aprašymas nėra perdėtas. Yra tai tikra tiesa. Mēs norim, kad kiekvienas iš neprigulinciu prie un. galėtų perstatyti sau, kad yra tokiose aplinkybėse, ir jei tada unija neimtų smarkiai augti, tai mēs būtume snklydę.

Neturime tokių smarkių žodžių, kad išreikšti, koki neišmanėliai yra tie, kurie nepriguli prie unijos, ne išreikšti jiems, koks didelis pavojus jiems yra, nes jei unija neišgaus nuo jos sutarties, jei operatoriams pasiseks sutrinti uniją, tai tie žmonės, kurie apleis uniją ir kurie jos nepriėmė, bus vienatinai už tai kalti.

Mēs šaukiame jiems: susipraskite, pažiūrėkite į ateitį, ir tuo prisirašykite prie unijos ir bukit jos ištikimais sąnariais.

„Vienybės“ redakciją telefonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Isz visur.

Pietų Valakuose (Italijoje) buvo baisus staigus žemės drebejimas, apimantis visą Calabria provinciją. Didesni miestai, kaip Pizzo, Monteleone di Calabria ir Martirano visai pavirto į gruvėsius, kaip ir 18 mažesnių miestų; taip pat ir kaimų. Žmonių žuvo netoli 400 ypatų ir daugybė sužeista. Tai atsitiko naktį iš 7 į 8 rugsėjo.

Lenkijoje trijose vietose—Vengrove, Liubartove ir Opatove revoliucionieriai užpuolė ant valdžios kasų, su tikslu išplėsti jas ir pinigus sunaudoti revoliucijos darbui. Pasisekė tik Opatove, kur iš 5 į 6 rugpjūčio išardę kasą su dinamitu, rado ir išsinešė 12 tukst. rubl. Valdžia vienok apgarsino, kad prazuvo 16 tukst. rubl. „Matyt valdininkai pavogė 4000 rublių prieš tai ar potam“ — rašo revoliucionierius — P. P. Sietis.

Balašove, Saratovo gub. (Maskolijoje), buvo žemiečių (dvarininkų) susirinkimas, ant kurio užpuolė tamsi minia ir kazokai. Kazokus gubernatorius davė neva apgynimui žemiečių nuo minios, o tuotarpu jie patėmė kapot kaip vyrus taip ir moteris. Pasirodo, kad valdžia taip atkeršijo už buvusią demonstraciją, kuri buvė kilus per žemiečių priežastį.

Neseniai caras savo ukaze atidavė armėnams visus jų bazonių turtus, kuriuos nugabinantis Plevė buvo išplėšęs. Dabar vienok rusiški laikraščiai praneša, kad tas tiktai teorijoje, o praktikoje—viskas po senovei: ne tik ką nieko jiems neatidavė, bet da išplėšė tą, kas dar cariškos policijos buvo nepasergėta laike pirmosios konfiskatos.

Ispanijoje eina rinkimai ir nors da jie neužsibaigė, bet jau matyt, kad dabartinė valdžia gavo viršų, nes yra išrinkta jos šalininkų—ministerijalistų 140, o konservatistų 64, respublikonų 23, 6 nepriklausomi ir 3 karlistai. Mat, kad ir ta valdžia dabar badaujant žmonėms nerupina šiems darbo, nė duonos o keliant jiems maištus—malšina kulkoms ir durtuvais, — vienok žmonės už ją balsuoja. Tai gudri katalikiškos valdžios politika: — nėr abejonės, kad už menką ką balsus prie savęs pakreipia.

29 ir 30 spalnio Vienoje bus Austrijos Socijademokratijos kongresas. Apskelbus apyskaitas svarbiausią vietą užims šie klausimai: rinkimų tiesa, visuotinas streikas, apripinimas senių, nesveikų, našlių ir našlaičių darbininkų ir militarizmo klausimas.

Nieswieže, Lenkijoje, belaidojant kunigaikštį Ant. Radzivilą, parvežtą iš Berlyno, kur jį balsamavo, truko abu grabai ir smarkiai pasiliejo sumielijęs kunas, sugadydamas orą taip, kad daugelis apalpo. Sako, tas daug kenkė sveikatai mitropolitito Šembeko, kurs neseniai mirė. („Kurjer War.”)

Laikraščiuose matyt kalbant apie rengiamą paminklą prezidentui Roozeveltui, da gyvam, už jo santikos tikslus. Vieną iš didžiausių gatvių Vienoje (Austrijoje) apkrikštijo vardu „Roozevelt Strasse“. Gal neužilgo jį apšauks šventu?..

Didžiausias Japonijos laivas — šarvočius Mikasa, kurs karės laiku nešiojo admiralą Togą, eksplodavo Sasebo uoste ir nuskendo ant dugno jurių su 599 jurininkų. Eksplozija atsitiko iš nežinomos priežasties užsidegus laivo amunicijos sankrovai.

Įvykus „tikėjimo laisvei“ Maskolijoje, katalikų kunigam leista važinėti kur tik jie nori, nesiklausus policijos; užtenka, tik pasporto ir pavelijimo nuo savo viršenybės: paveizdan, vikarijus tur klausis kanauninko, kanauninkas—džekono, o šits—vyskupo. Visokios viešos procesijos teipgi nekliudomos. Turbut dėlto kunigai, ypač vyresnieji, dabar teip saugiai tarnauja policijai, kad ta jų neperseioja...

Austrijos valdžia ikšiol valdžius Vavelio rumus (Kroka-voj), kur palaidoti lenkų karaliai, dabar atidavė juos lenkams. Patrijotai giria valdžią ir džiaugiasi atgavę „didelį tautišką turtą“.

Aukos revoliucijos reikalams.

Nusiųsta centr. kasieriui, J. Šliupui.

Iš Maryville, Ill. Per krikštynas pas Juozą Šilą sumesta \$3,95.

Iš Cheltenham, Pa. Jul. Jetuzis 2,00; St. Paltarakas 1,50; S. Urbas 1,00; F. Jonaitis 1,00; Alf, Jetuzis 1,00; A. Zvygaitis 1,00; J. Taujauskas 50c.; St. Kanaverskas 50; A. Saračinskas 50; F. Garčycki 25; Mik. Jonaitis 25; A. Špėra 1,00, — iš viso \$10,50.

Iš Luzerne, Pa. Per krikštynas pas Joną Brundžą: Jon. Brundža, V. Rygelis, St. Vasiliauckas, J. Rygelis ir Sim. Slekyš — po 25c.; P. Rygelis, O. Rygelienė, K. Stočkus, M. Brusoka ir V. Kvedera — po 10c., — iš viso \$1,75.

Aukos kankintiniams.

New York, M.M. Račiutė 1,00
Buvo \$521,83
Iš viso \$522,83

Pasiųsta Maskolijon kankintiniui N5 — \$31,75
Izde lieka \$491,08

Aukos mokslieviams.

New York, M.M. Račiutė 1,00
Buvo izde \$17,66
Iš viso \$18,66

Juozas Arch.

Kaimietis deputatas Anglijoje.

Tas ir įpykimo Arch'ą: kuom gi jis yra blogesnis už kokį pongalį? Nors jo pati pielijo jį, kad užsileistų: neverta, esą, pykties su tokiu žmogumi, kaip kunigienė, bet Arch nepaklausė. Jis nuėjo pas mokintoją ir paprašė jos pasakyti kunigienei, kad jeigu ta išdrįs nuplėsti nuo jo dukters galvos papuošalą, tai jis ją paduosiąs į teismą už prisisavinimą svetimų daiktų. Kunigienė išgirdus nuo mokintojos Archo žodžius, nurimo ir daugiau nebekibo prie jo vaikų. Dabar Arch kunigienės akise pasidarė biauriausiu žmogumi, ji ėmė skelbti, kad jis kurstas žmones po visą parapiją.

Arch buvo tai tikras anglas. Savo visuomet reikalaujavo ir neužsileisdavo prieš joki savo priešą, kad ir jis būtų kunigas, ar ponas.

Greta Arch'o sodžiaus gyveno grovai Warwick (ištark: Uorik). Jie buvo paėmę nuo sodžiaus skypelį žemės, prieinanti prie pat jų parko (sodno), ir už tą duodavo sodžiui kas met po biskelį anglių. Arch jau keletą metų negavo nieko. Vienąsyk jis nueina pas urėdą ir reikalauja anglių. Urėdas sako, juž jo pavardės nėra suraše. Ir ištikrųjų tenai jo nebuvo. Mat kunigas, bedarydamas surašą viso sodžiaus, Arch'a tyčia apleido. Tada Arch pasakė: „Dabar pirma baigias, jeigu sulig trečiai valandai anglių nebus, tai eisiu į miestą per sodną mūsų tiesiuoju keliu, o ne aplinkui. Nori gali paduoti į teismą; ten aš pasisakysiu, kodėl aš ėjau tuomi keliu“. Jis daugiau nieko nepasakė ir išėjo. Neužilgo atėjo jam pasakyti, kad eitų atsiimti anglis.

Turėdamas laiko, kada tik atlikęs nuo darbo, Arch'as imdavos už knygos, ar laikraščio ir sargiai tēmydavo j tai, kaip kitur žmonės gyvena, kas dedasi po svieta ir tt. Jam rūpėdavo dalykai apie seimą arba parlamentą, kurs išleidžia įstatymus. Seimas susideda iš visuomenės išrinktų žmonių; įstatymai tokiu būdu priguli nuo tų žmonių, kurie bus išrinti į seimą. Vieni seimo sąnariai eina prieš darbininkus ir beturčius, kiti užstoja juos. Atžagareiviai arba konservatoriai ir klerikalai eina prieš beturčius, o liberalai arba pirmžengiai — nors už žmones juos laiko. Atžagareiviai tankiausiai buvo renkami sodžiuose, nes čia žmonės buvo tamsūs ir bijodavosi ponų, nuo kurių arendavodavo si žemę. O tie ponai beveik visi buvo atžagareiviai; ukininkai jų nekentė, bet už juos paduodavo balsą.

Vieną kartą atėjęs pas Arch'ą jo buvusis gaspadorius kalbino jį paduoti balsą už vieną atžagareivį. Arch pasakė, jog balsuosiąs už pir-

meivį. — Ar jūsų pirmieviai duoda jums darbą? užklausė anas. — Bene tas priguli prie mano balso, — atsakė Arch: — Aš parduodu savo darbą, o ne pažiuras. Aš kiek metų dirbau pas tamistą arklydėję, o nuo tamistos man išėjus, ar davei man nors vieną skatiką dovanai? Jeigu ką gavau nuo tamistos, tai už tą atdirbdavau, kiek tamistai reikėjo. Kodėl gi aš turiu dabar parduoti savo balsą, kaip pirmias — darbą.

Rinkimai buvo atviri — buvo žinoma, kas už ką balsuoja. Baugštesnieji arendatoriai balsuodavo už atžagareivius — ponus; tik vienas Arch išdrįso paduoti balsą už pirmievi.

Sodžiaus žmonės buvo tamsūs, nenumanė savo padėjimo, todėl aišku, kad tenai viešpatavo ponai su kunigais. Darbininkų padėjimas nuo tokių geradėjų, be abejonės, nėjo geryn. Darbininkai numanė tą, bet nežinojė, ką daryti, nesuprato, kame jų išganymas. Jie klausinėdavo Arch'o rodos, kas jiems reikia daryti. Arch jau buvo pragarsėjęs visoj apyrbėj ir jau daug buvo kalbėjęs darbininkams apie susivienijimą.

1872m. javai neužderėjo. Atėjo vargai ir badas. Tas sujudino darbininkus ir jie ėmė rūpintis įkurti savo draugiją. Buvo padaryta keleta sueigų, kur Arch daug darodinėjo reikalingumą vienijimosi. Draugija tapo įkurta. Buvo tai 7 vasario, o jau 11 kovo du šimtu vyrų pakėlė streiką, reikalaudami didesnės algos. Net ponų užlaikomi laikraščiai, kas retai atsitinka, — pradėjo užstoti darbininkus. Ir aukos jiems iš visų pusių pradėjo plaukti. Per Arch'o rūpestį ir darbštumą, šita susivienijimo sriovė pradėjo apsemti kaimyniškas parapijas ir pavietus. Atsiradus nemažam skaitliui draugysčių galėjo susitvėsti jų susivienijimas dėl didesnio vienadumo darbo ir savitarpinio šelpimosi.

Miesto darbininkai atėjo sodiečiams į talką šelpdami juos pinigais. Gaspadoriai ir dvarponiai iš savo pusės, teipogi pradėjo vienytis ir persekioti sodiečių draugijas, t. y. prigulinius prie draugijų darbininkus atstatydavo nuo vietos ir rupindavosi, kad ir kur kitur jie darbo negautų. Valsč aus teismas (sudus) palaikydavo gaspadorių ir ponų pusė, nes jis visuomet susidedavo tikrai iš tų pačių ponų. Pavyzdžiui nurodysiu toki atsitikimą. Du teisėjai, arba sudžios (abudu kunigai) vieną sykį nusprendė pasodėti į kalėjimą 16 moterų su žindamais kūdikiais tikrai už tai, kad paketino pamokinti neprigulinius prie draugijų. Dvasiškija, kaip visuomet, buvo priešinga darbininkams. Apšviestunai pradėjo rūpintis, kaip pagerint darbininkų buvį; tam tikslui sušaukė vienam

(Būs dar).

Lietuviu tauta senoveje ir šiandien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

TOMAS ANTRAS.

(Tęsa.)

pastatymą Petrickos cerkvės Vilniuje. Palei padarimus Julijona pastatydino akmeninę cerkvę vardan šv. Nikolajaus Vilniuje vietoj senos medinės ir gelbėjo padabinti cerkvę šv. Trejybės; ji teipgi paliko užrašus dėl Uspenskiškės cerkvės Azerunuose (Ozerišče), kuriai pavedė duonį iš trijų valsčių.

Apie krikštą paties Olgerdo šaltiniai paduoda nesutinkančias žinias. Pagal Byatovečą ir Gustiniškį metraštį jis jau esąs apsikrikštyjęs 1318 m., prieš sutuokmę su Marija Jaroslaviute¹⁾; ką rasi patvirtintų atsakymas Olgerdo 1342 m., kada Pleskavenai jį kvietė už kunigaikštį: „jau krikščionys esmi, ir esmi krikščioniu, antru syk krikščionys nenoriu,“ ir Strykaskas²⁾ sako, kad jis pats esąs matęs abrožą Olgerdo Vytesbės pylies cerkveje, kurią pastatė jo pati. Karamzinas gi tvirtina, pasiremdamas ant tulų šaltinių, kad Olgerdas apsikrikštijo prieš pat savo myrį, raginamas per savo moters popą Dovydą, ir kad jo kunas tapęs palaidotas cerkveje Dievo gimdytojos Vilniuje, kurią jis pats buvęs pastatydinęs. Kiti gi šaltiniai nieko nežino apie jo krikštą, o Hermann de Wartberge ir Dlugošius tvirtina, kad jo lavonas tapęs sudegintas stambeldišku būdu³⁾. Rasi Olgerdas tarp Rusu ir buvo krikščioniu, bet Lietuvoje jis buvo stambeldžiu, palei politikos reikalavimą, ką ir Kojalovyčius patvirtina⁴⁾.

Keistučiui palikdamas apgynimą Lietuvos rubežių nuo kryžiuočių ir gelbėdamas jam sunkiose ir pėsvarose valandose, pats Olgerdas užsiėmė prietikišais su Rusija stengėsi, pagal išgalėjimą, užimti kasyk daugiausiai rusiškų žemių ir sudrutinti Rusijoje autoritetą D. Lietuvos Kunigaikščių: jis stengiasi turėti įtaką ant Pleskavos, Novgorodo ir Smolensko, įsileidžia į ilgą karę su D. Moskvos kunigaikščiais; gebsti kovoje su jais kunigaikščiams Tverių, paplatina rubežius Lietuvos įgydamas Brianską, Novgorodą, Sieveriški, Kijevą, Podoliją; dėl šitų valdinių jis veda pavojingą karę su Orda, ir dėl pasilaikymo Volynijos — ilgmetinius ginčus su Lenkija. Tokiu būdu per ilgmetines ir vienvalines pastangas Olgerdas beveik padvigubino skaitlių rusiškų žemių, prigulinčių prie Lietuvos, ir augstys pakėlė rusišką kultūrą.

1) Nežiurint į krikštą, Olgerdas — anot metraščių — dar 1345 m. aukas aukavo Saulei arba tebegarbino dangiškus skritulius (Norbutas, V. p. 234)

2) II. p. 58.

3) Rasi Jagėla tai padarė dėl atsargumo, idant apturėti nuo stambeldžių Lietuvių meilę, o reikale ir pagelbą: Olgerdo kunas žirioje Kokivietėje palei Mišagalą (o ne Vilniuje, kur daug buvo krikščionių!) su didele iškilme ir grožybe tapo sudegintas drauge su brangumynais ir geriausiu arkliu. Olgerdo pati Julijona liepė palaidoti kuno liekanas, per jį pastatytoje Vilniuje bažnyčioje šv. P. Marijos.

4) Hist. Lituana, I. p. 297: Olgerdus vero, quamquam Etuico ritu publice operaretur, tamen, quod nuper in gratiam Ulianae conjugis, Vitebsiorum ducis (filiae), Christianis sacris se initiari permisisset, Russo-rum ritum non averzabatur, quibus etiam templa duo Vitebsi exiteverat”.

Namie Olgerdas pripažįsta tiesą kunigaikštavimo tiktai sąnariams kunigaikštiskos šeimos, ir tai visi sąnariai turėjo tiesą ant kunigaikštavimo, ant dalies rusiškose žemėse — visi jie valdė savo dalyse kaip savystovi valdymierai; nors ant savęs pripažino viršesnybę did. kunigaikščio, lenkdami jį kaip senesniajam sąnariui šeimos, palei dorišką šeimynišką principą. Tokio principo prisilaikė Olgerdas, ir kaip dauginosi rusiškos žemės po jo valdžia, jis davinėjo anas broliams, sunams ir broleivaišiams: Poločką, Brianską, Trubčevską, Kijevą jis paveda sunams: Andriui, Dimitriui — Kariučiui, kitam Dimitriui Trubčevskiškiam ir Vladimirui; iš Vilniaus pavarytam broliui Jaunučiui jis veikia paskyrė naują kunigaikštystę Zaslaviškę; Podolijos žemę jis duoda į dalykus keturiems brolainiams — Karijotaičiam, Volyniją paveda broliui Liubartui ir t. t. Drauge su tuomi Olgerdai buvo nemislytinu daigtu, kad galėtų kunigaikštauti ypata neprigulinti prie kunigaikščių šeimos; jis atmeta šalin žmonių išrinkimą kaip šaltinį valdžios, ir tame jis visiškai skiriasi su nuomonėmis, išvyravusiomis Lietuvių tautoje: aiški įtakė Rusų politikos! Jau pradžioje savo viešpatavimo Olgerdas aštriai susidūrė su pažvalgomis Lietuvių ant vyresnybės, ir ten jis paaukavo savo tautos reikalus dėl principų, paimtų iš gyvenimo Rusų. Tai atsitiko Olgerdai įsimašius į Vidzemiaus reikalus. Kad 1343 m. Danija perdavė Estiją zokonui, Estai, kuriems seniai buvo įkirėjusi svetimtaučių valdžia, laike perėjimo jų šalies iš vienu rankų į kitas pakėlė smarkų maištą, kurs veikia apėmė visą Estiją ir salą Oezel; maištas pasiplatino teipgi Letgalijų šalyje, kur Lyvai ir Latviai sukilo teipgi prieš ponus ir kunigiją; bėgyje keletos dienų tapė užmušta į 18,000 kunigų, ponų ir vokiškų bei daniškų naujokų; tiktai nedaugeliui pasisekė pasmukti į pylis ar miestą Rėvalio po apginklu Danų garnizono. Apvalę žemę nuo svetimtaučių, maištininkai iš savo tarpo išrinko savo kunigaikščius. Vienas toks kunigaikštis tapo aprinktas Oezelyje ir ėmėsi statyti drutvietes dėl apgynimo savo šalies; kitas, vedinas didelę kariumenę, apgulė Rėvalį; trečias pastojo vadu sumišusių Latvių. Su dideliu vargu, su pagelba prusiškųjų kryžiuočių, Vidzemiaus magistras Burchard von Dreiloewen įstengė numalšinti maištą Estijoje ir pamušti artimas salas; tuomi tarpu 1345 m. į Vidzemį įsiveržė druta Lietuvių kariumenė po vada Olgerdo. Lietuviai ėmė drutą parubežinę gintuvę Tervietę, sudegino Mintaują, Neumuehl ir prymiesčius Rygos, ir, baisesiai pustydami šalį, kreipėsi į šiaurę nuo Rygos į skrytį Sėgevoldo. Čion į Olgerdo abazą atkako kunigaikštis, Latvių aprinktas, ir pasisakė gatavas esąs gelbėti Lietuviams apveikime visos šalies. — „O ką jūs padarysite su magistru?“ paklausė Olgerdas. — „Mes pasirįzome ant visados išguiti jį ir visus vokiečius“, atsiliepė Latvys. — „Ne tau, žmogeli, kunigaikštauti šitoje šalyje!“ suriko Olgerdas; jis liepė suimti lengvatikį Latvių ir nukirsdinti jam galvą pasieniuose pylies Sėgevoldo; potam, surinkę turtingą grobį, sugrižo namon, palikinas Latvius ant laimės lėmimo!...¹⁾ Tokiu būdu Ol-

1) „Inde transivit ad districtum Segewold, ubi occurrit regi Littoviae quidam Livo de senioribus, dicens, se a neophitis et communi populo regem constitutum; si suo consilio uti vellet, totam terram subjugaret. Interrogavit autem rex: quid faciendum esset cum magistro Livoniae? Respondit, quod eum cum omnibus Allemanis expellere vellet. Dixit autem rex: „Rustice, tu non eris hic rex!“ Et jussit eum in campo ante castrum

gerdas, persigėręs rusų nuomonėmis, negalėjo įžiūrėti, kaip galėtų kunigaikštai žmogus, kurs norėjo nustumti šalin valdymierą, įstatymišką pagal nuomonę Olgerdo, nors jam ir neprietelingą, ir nuo savęs šalin pastumėjo žmonių spėką, kurie velyjo pasiduoti jo vadovystai ir pripažinti ant savęs jo viršvaldystą, ir podraug pažymiai jam gelbėti imtynėse su galinčiausiu nedraugu Lietuvos!

Buvo dar ir kitas atsitikimas susirėmimo Olgerdo su Lietuvių tautišku gaivalu, iš priežasties užmušimo Vilniuje 14 minykų Pranciškonų; ir čion Olgerdas ant Lietuvių tužo ir apsiėjo su jais sragiai, net žiauriai²⁾; toks Olgerdo nedraugiškumas dėl Lietuvių tautos turėjęs butų sukeldinti drūtą reakciją, arba nors apsunkinti panaudojimą lietuviškų spėkų dėl kovos su užrubežiu; vienok-gi reakcija viešpatujant Olgerdai neįsigavo, ir mes nerandame nė pėdsako pykesties ant Rusų, gyvenusių did. kunigaikštystėje, tur-but dėlto, kad Lietuviai turėjo savą valdymierą ypatoje Keistučio, kurs Lietuvoje sėmė autoritetą did. kunigaikščio, o podraug ramdė ano nedraugiškumą dėl lietuvystės.

Kaip tiktai valdžia did. kunigaikščio tapo atnaujinta, Olgerdas ir Keistuiis rengėsi atkarti grėšiančią Lietuvai kryžievių kelionę. Kryževiai su savo kariškais svečiais pradžioje 1345 m. įsiveržė į Lietuvos šalį ir apgulė vieną iš parubežinių gintuvių. Tuomi tarpu lietuviški kunigaikščiai, surinkę visas savo spėkas, iškeliaavo jų pasitikti; eile apgavingų manevrų ir pasiuntimu netikrų žinių jiems pasisekė pertikrinti magystrą, buk jie ketiną įsigriauti į Prusijos skrytį Samiją. Kariškai kryžievių dumai suėjus, tapo nuspręsta pamesti apgulimą gintuvės ir traukti į Samiją ant susitikimo su Lietuviais. Bet jiems ten persikeliant, lietuviški kunigaikščiai permainė linkmę savos kolionės, greitai nukako į Vidzemį ir smarkiai nupustyjo tą skrytį; magystras iš keršto mėgino atsigerbti ant Lietuvių skryties susiedaujančios su Samija, bet ir čia jam nevyko: jo mieris tapo iš anksto permaitytas, gyventojai išsišlapstė į miškus ir kryževiai per 10 dienų veltui valakojosi po pustą šalį, nesutikę nė vieno stabmeldžio; potam užėjus atadrekiui, jie turėjo grįžti atgal į Prusiją. Teip tai grėsmi kryžievių kelionė pasibaigė pilvinga nepasekmė; dalyvavę kelio-

Segewolde decollari". Hermaun de Wartberge, Chronicon Livoniae (Script. ser. Prussic., II, p. 70—72).

2) Olgerdas liepęs nukirsti galvas 500 Vilniaus pilionių, („tulą augštai stovintį pagonišką kunigą; paskui 6 gardo dumčius, dvidešimtis kelis urėdninkus ir tarnus pylies valdžios, tris dešimtis gardiečių, kaip Lietuvių teip ir Gudų, visus kaip darytojus sumišimo, kankinimo ir zokonų išniekinimo—nutarta: prakilnesniems galvas nukirsti, kitus pakarti. Pylyje esančius kareivius permaintyta ir paskirta naujus vadus sargybai; kitus iš gardo ištrėmta" [grovas Kyburgo]), kurie 1368 m., jam kariaujant su Moskva, sudegino Pranciškonų klioštorių, 7 zokoninkus sukapojo, o kitus 7 prikaltus prie kryžiaus paleido ant Nerio (Vilijos), sakydami: „nuo saulėlydžio atėjote, į vakarus ir grįžkite, už tai kad mūs dievus sutepėte". Potam Olgerdas uždraudė daryti kokią nors apmaudą krikščionims, o veikiai Petras Goštautas pastatė dėl Pranciškonų kitą klioštorių palei Vingrą. — Olgerdas 1347 m. liepė nukirsti (kaip rusiški metraščiai pasakojo) galvas 3 naujai apsikrikštyjusiems (Kulini, Milini ir Nižytai), néva už priėmimą krikščionybės. Bet čia priežastis jų nuzudymo turėjo būti greičiaus suokalbis ant Olgerdo gyvasties už tikėjimišką jo apikantą.

1374 m. Totoriai po varla Temir-Rėzos, apniko Vilnių ir kirto 36 Pranciškonus su jų globoju Petru Goštautu, kurs buvo tapęs vysknu(?) liet. missijos. Bet veikiai iš Mozutijos vėl Pranciškonai pribuvo į Vilnių, r net Lidoje vienlaik apsirėdo.

neje: karaliai Čekų ir Vengrų, kiti prakilnų svečiai, lyginai kaip valdymieraujančios ypotos zokono kaltino magystro lengvatikystą ir net pažvelgė jį vyliujekaltino netik už nepasisekimą kelionės, bet ir už nelaimę, istikusią Vidzemį. Todėl nežiurint į jo daugmetinius užpelnus, magystras Ludolph Koenig tapo prašalintas nuo urėdo, pripažintas už sumaišytprotį ir uždarytas pylyje Engelsberg, kur veikiai ir numirė; į jo vietą aprinko naują magystrą Heinrichą Dusemerį. Kryževiams buvo tuomi skurdžiaus, kad jų kelionė, rengiama per keletą metų nenusisekė, ažuot ką butų turėjusi suardyti Lietuvos savistovumą; žinoma kalčia ne tiek tylojo klaidose magystro, kiek naujoje spėkoje, kokią įgyjo Lietuva įvykus perversmui. Naujasis magystras gerai numanė zenklinimą to perversmo ir todėl permainė metodą vedime karės su Lietuva. Nesitikėdami greito užbaigimo kovos, kryževiai dabar liaujasi atlikti žmoningas keliones, bet tikisi per vienvalinę, smulkia, partizantišką karę, po valei išsemti spėkas did. kunigaikštystės ir užimti jos teritoriją sklypais. Palei tokį veiklumą, Heinrichis Dusemer ir jo įpėdiniai įkuria pilna eilę gintuvių išilg Lietuvos rubežiaus, stengdamiesi kožną naują drutvietę pagal išigalėjimą gilyn įstumi į Lietuvos šalį; tarp 1345—1377 m. jie atnaujino ar naujai pastatė šitas gintuves: Bajerburg, Marienburg, Dievogalą (Gottesverder), Neuhaus, Vindenburg, Grobinė, Durbė, Dunaburg, Johannsburg, Lueneburg, Rastenburg, Vinterburg, Rungenbrust, Vartenberg. Ant šitų drutviečių atsiremdami, kryževiai vienval antpuldinėja artimesnes Lietuvos skrytis ir valsčius, stengiasi nugrynyti juos visiškai, išnaikinti sodžius, bandas ir javų pjutis, užimti kuštinaimąjį turtą, išsivaryti į nevalę arba išgalabyti kardu gyventojus, tikėdamiesi, jog paskui be priešgynybės paims šalį, paverstą į pustynę.

Tokio budo antpuoliai yra vienval daromi: skaitant tik-tai stambesnes, kurių išgalės tapo aprašytos chronikose zokono, suskaitome į 70 kelionių į Lietuvą atliktų per prusiškus kryževius, ir daugiau kaip 30 tapo atliktos iš Vidzemio pusės protarpyje laiko 1345—1377 m.; bėgyje to laiko retai užtin-kame metus atilsio, kada metraščiai tyli apie keliones kryžievių į Lietuvą už tai kitais metais žinios apie jas yra ypačiai apščios. Teip 1362, 1367, 1375 ir 1377 m. metraščiai pažymi nuo 4 iki 8 kelionių per metus! Paprastai spėkos zokono po vada magystro, maršalo ar generališko komandoro zokono atlikdavo nemažiaus dviejų kelionių kožnažiem; bet jeigu į Prusiją atkakkdavo ypačiai guodojami svečiai, tai ant jų garbės išrengiama buvo dar viena, pridėtinė kelionė; teip 1365 m. tokia „reysa" atlikta tapo ant garbės Vilimo von Berg, 1378 m. ant garbės Alberto ercoko Lotaringijos, ir tokių daugiau kelionių tapo atlikta ant garbės kiltų svečių, kaip: landgrovo Ottono Hessijos, Rupsechto ercoko Bavarijos, Adolfo arkivyskupo Kōelno, Leopoldo ercoko Auštrijos, grovų Warwick'o, Offart'o ir k. Apart šitų svaresnių kelionių, komandorai parubežinių Prusuose ir Vidžemyje skryčių, komendantai parubežinių pylių, vaitai (vogt) vokiškųjų miestų — prie pirmos geros progos, įsiverždavo su mažais tuntais į Lietuvą ir pustyjo palei išgalę didesnį sklypą teritorijos. Apart to, nežiurint į reguliariškas spėkas zokono, pakurstaut kokiam nutrukt-sprandžiui ritieriui, rinkosi gaujos ukvatnikų ir didesnėmis

(Toliaus bus.)

Lai broliai žino mano dėkingumą.

Su šiomis apreiškiu, kad dabar esiu sveikas išgydijęs per Dr. E. C. Collins Medical Institutą, ir už tai nuzemintai dėkavoju išgydijtojui. Neduok Dieve kokios nelaimės ir ligos sirgimo, tai visada kreipsiuos tik pas Dr. Collins, nė pas jokį, kitą daktarą nesišauksiu.

Pasilikdamas dekingu
Joe. Bulski,
Katahdin Iron Works, Me.

Mokslainė dėl visų

yra naudinga, angliška, vokiška ir lietuviška, rašyt, skaityt ir suprasti kaip Ukraištų popieras išsiimti. Lekcijos išėiskas nedėle, knygos formoje. Prenumerata nuo 30 rugsėjo iki 30 balandžio kaštuoja \$1,00.

Adrisas: J. J. Rickvich
32 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau jauną vaikina, mokantį gerai lietuvišką, lenkišką ir rusišką kalbas, į ofisą.

Tegul atsišaukia per laišką ant adreso:

Henry J. Schnitzer,
141 Washington str.
New York City.

Pajieszkau merginos. Mergina nebuvus ženota nuo 37 iki 40 metų amžiaus, mokanti nors biskį raštą arba bent druką skaityt, kad ir visai neturtinaga, tegul atsišaukia ant žemiaus padėto adreso, aš su tokia mislinu apsivesti.

Mr. M. D. 943 S. 2-nd str.
Philadelphia, Pa.

Jeigu butų iš Philadelphiajos arba netoli nuo Philadelphiajos, tegul atsišaukia ant pažymėto adreso parašant pirmą žinę kada pribus.

Antanas Menczinskas

Laikau pultkoje vietoje Sallung, užlaikau skaniausius gėrymus ir kvėpėdinus Cigarus. Lietuviškai nepamiršite atsilankyti pas savo viengentį.
60 East Main Street
PLYMOUTH, PA.

LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS „KOVA“

Talpina pilnas ir teisingas žinutes apie judėjimą darbininkų pasaulyje ir čia Amerikoje. Straipsniai, apysakos, eilės ir kiti visi tilpę rašteliai yra kiekvieną užimanti ir pamokinanti. Platinkite, draugai, „Kovą“, vienintelį laikraštį, kuris žina žmonių darbininkų reikalus.

Prekė: ant metų—\$2.00; ant pusės metų—\$1.00. Adresuokite šaip:

„KOVA“,
412 Siegel Str., Philadelphia, Pa.

Apgarsinimas

Kaip visiems žinoma, kad Plymouth, Pa., yra

LENKISZKAS-LIETUVISZKAS APSIAVIMU PABRIKAS.

VERTAS \$10.000.

Uždėts pradžioj 1904 metų, per LENKISZKUS AKCIONIERIUS

Reikalas eina gerai, bet reikalaujama padidinti pabirką, kad daugiau mūsų darbininkų pasilptų.

Iš tos priežasties dar paskyrėme

50 akciju

ant pardavimo, prašydami tautiečių per publiškus apgarsinimus pirkti tas akcijas.

AKCIJOS PREKĖ \$100.

Kurie nori, tegul pasiskubina įgyti. Urėdminkai draugystės šie:

<i>Mic. Czajkowski,</i>	<i>Prezidentas;</i>
<i>Franc. Zlobikowski,</i>	<i>Vice Prezid.</i>
<i>Stan. Matelski,</i>	<i>Sekretorius.</i>
<i>Kun. And. Szmels,</i>	<i>Kasierius.</i>
<i>Aug. Vyšniauckas,</i>	<i> Direktoriai</i>
<i>Wacorzynie Pawlak,</i>	

Pr. Zlobikowski, vice-prezidentas, paskirtas pardavinėti akcijas, daryti kontraktus ir visus formaliskumus tos draugystės išpildyti.

Kiekvienas norėdamas pirkti akcijas lai atsišaukia asabiškai arba per gromatą, ant 8 ryto, ar 8 vakare ant adreso:

F. Zlobikowski,

364 Carwer Street, arba

BOOT & SHOE MANUFACT'G. CO.

224-226-228 W. Main St.

Plymouth,

PENN'A.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS HOTELIS

St. Brundzos ir co. SCRANTON, PA.

Kas kartą pas mus apsilankys, Tas niekad nesigraudys. Alus, vynai mūsų gardžiausi, Cigarai iš Turkijos geriausi. Pakeleivingiems nakvynė gražiausia Su valgiais gardžiausiais. Pakeleivius priimam su arkliais ir vežimais.

Tiktai nepamirškite mūsų adreso:

Brundza, Stanevyczia ir Co.
447 PENN AVE. SCRANTON, PA.

PREKYSTE: Aukšinių ir Sidabrinų tavorų, visokių muzikalšų instrumentų, gromatomis drukuojamų mašinėlių, ir kitokių tavorų

Kożnam kuris atsiųs už 2 centus markę, prisiųsiu Naują lietuvišką Kataliogą dykai. Kuriame yra šimtai visokių daiktų paveikslai ir prekės, iš kurio matysi jog mano tavorai pirmos klijasos, o prekės prieinamiausios.

Apsteliavimus atlieku greitai, ir išsiunčiu į visus Amerikos miestus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3108 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Vienintelis

Daktaras

IŠ

Seno Krajaus,

Albertas Kaufman

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisėnėjusias chroniškas vyrų, moterių ir vaikų ligas.

Mokinesis didžiausiose špitolėse ir mokslainėse senam krajuje.

Turi diplomą iš krajaus ir Amerikos.

Tukstančius žmonių išgydė be operacijos, kuriems Amerikoniški daktarai norėjo daryti operacijas.

Turi krajavas gyduoles, kurias duoda savo pacientams. Nesiuskite pinigų apgavikams, o ateikite čion, o gausite krajavas gyduoles, kurios reikalingos nuo visų ligų.

Galima susišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

43 S. WASHINGTON ST.

WILKES-BARRE, PA.

Naujas Telephone: 1005.

Senas Telephone: 578. M.

TAI DAR GALIMA GAUT

DIDELI PAVEIKSLA,

kurs labai žingeidus, pilnas svarbios mislies ir juokingumų; Pobedonos'o Misijos ir kaip Japonas Carui Kailį Engia! Su prisiuntimn tik už 10c. stampoms, adresuojant

J. NAUJOKAS.

Madison Sq. Sta. 157.
New York City.

Už kożną tokį paveikslą pats caras po 1000 dol. duotų, kad tik jų daugiau nebutų.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVISZKI GRABORIAI,

Karietos ant veseilių, laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkrausty-mui ir t. t.

415 W. Main Street.

PLYMOUTH, PA.

Naujas Teleponas 7031.

Dr. J.Szliupas,

328 Federal str. Philadelphia, Pa.
(17-50-A Keystone Telephone)